

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Nummer: 2026-01

Onderwerp: Gebruik glyfosaat en andere pesticiden op gemeentelijke pachtgronden
Naar aanleiding van agendapunt nummer: 16

De gemeenteraad van Leudal in vergadering bijeen op 10 februari 2026;
Gelet op artikel 29 van het Reglement van orde raadsvergaderingen Leudal 2015.

CONSTATERENDE DAT:

- Wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van glyfosaat- en pesticidengebruik het aannemelijk maakt dat blootstelling aan te hoge concentraties leidt tot gezondheidsschade en wijst op een verband tussen het gebruik van deze middelen en aandoeningen zoals de ziekte van Parkinson;
- In gebieden met (hoog) pesticidengebruik de biodiversiteit, inclusief de die van weidevogels, fors achteruit gaat;
- Onderzoek van o.a. WHO, IARC en Nederlandse wetenschappers wijst op risico's voor boeren, hun families en omwonenden, evenals op vervuiling van bodem en water;
- De huidige pachtnota beoogt om duurzaamheid en biodiversiteit te behouden door te verplichten bij akkergrond tenminste 5% van het perceel in te zaaien met een kruidenmengsel;
- De raden van o.a. de gemeentes Peel en Maas en van Venray recent moties hebben aangenomen die beoogt dat in nieuwe pachtcontracten van gemeentelijke gronden wordt opgenomen dat het niet meer is toegestaan is om glyfosaat houdende middelen te gebruiken.

OVERWEGENDE DAT:

- De Omgevingswet voorziet in een algemene zorgplicht voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving, die rust op overheden, bedrijven én burgers;
- Het voorzorgsbeginsel overheden verplicht om in te grijpen bij serieuze aanwijzingen voor gezondheids- of milieurisico's, ook als volledige wetenschappelijke zekerheid nog ontbreekt;
- Gemeenten dus zowel juridisch als moreel bevoegd zijn om lokale maatregelen te nemen tegen het gebruik van risicovolle stoffen, ook in afwachting van nationale wetgeving;
- De spuitzones in toenemende mate nadelen opleveren voor omwonenden, voor bouwplannen maar ook voor andere agrariërs (bijvoorbeeld biologische boeren);
- Het toestaan van het gebruik van glyfosaat en pesticiden strijdig is met de doelstelling om biodiversiteit te bevorderen en de doelstelling om de gezondheid van inwoners te beschermen;
- Veel alternatieven zoals biologische bestrijding en precisielandbouw al forse reducties van pesticidengebruik opleveren, maar dat deze methoden nog niet in alle teelten volledig toepasbaar zijn;
- Een verbod in gemeentelijke pachtcontracten juist kan fungeren als stimulans voor verdere innovatie en verduurzaming, mits met een redelijke overgangstermijn;

- Het pachtbeleid binnenkort wordt geëvalueerd door het College;
- De gemeente hiermee een voorbeeldfunctie kan vervullen richting inwoners en ondernemers.

DRAAGT HET COLLEGE OP:

- In het pachtbeleid een verbod op het gebruik van glyfosaathoudende middelen (zoals Roundup) op te leggen aan alle pachters van gemeentelijke gronden, voor zover juridisch toegestaan, waarbij een overgangstermijn tot en met 31 december 2027 wordt gehanteerd om pachters in staat te stellen hun bedrijfsvoering aan te passen;
- Een duurzaam pachtbeleid te ontwikkelen waarin pachters worden gestimuleerd en beloond voor het toepassen van milieuvriendelijke maatregelen en het niet gebruiken van pesticiden, bijvoorbeeld door een lager pachttarief;
- Binnen de samenwerking met andere gemeenten in de regio en via de VNG te pleiten voor landelijke uitfasering van glyfosaat en ondersteuning voor duurzame landbouwpraktijken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Richard Verheul
Fractie Progressief Akkoord Leudal